

Slutrapport för projekt MÖTESPLATS HERTSÖN

LULEÅ KOMMUN

Innehållsförteckning

Bakgrund	sid 3
Syfte	sid 3
Beskrivning av projektets genomförande	sid 4
Förväntade resultat och utfall	sid 6
Framgångsfaktorer och erfarenheter	sid 9
Implementering	sid 10
Fakta om projektet	sid 11

Bakgrund

Hertsön är ett område som Luleå kommun utifrån välfärdsredovisningen beslutat lyfta på så många områden som möjligt.

En levande och aktiv stadsdelskärna med öppna lokaler där barn och unga och deras familjer kan samlas kring olika aktiviteter är av stor vikt för att utveckla området till en trygg och hälsosam stadsdel.

I en pågående kartläggning om barnfattigdom i Luleå framhålls att Hertsön har dubbelt så hög andel barn i ekonomiskt utsatta familjer än genomsnittet i Luleå. Enligt rapporten Barn i ekonomisk utsatthet, Helsingborgs Stad 2013, visar barn i dessa familjer följande mönster:

- mindre deltagande i föreningsliv
- sämre fysisk och psykisk hälsa

Andra indikatorer som påvisats i andra folkhälsoundersökningar, som en följd av ekonomisk utsatthet är lägre utbildningsnivå, lägre sysselsättningsgrad, negativ påverkan på levnadsvanor, mindre delaktighet i samhällsliv m.m.

Ekonomisk utsatthet är många gånger en situation som överförs mellan generationer. Genom att till exempel bryta ett bidragsberoende hos någon medlem i en familj förbättras inte bara ekonomin utan det får även till följd att man inkluderas i samhället vilket inbegriper barnen.

Syfte

Projektet Mötesplats Hertsön skall tillhandahålla en mötesplats med aktiviteter för boende som syftar till att bryta negativa konsekvenser av att växa upp i ekonomiskt utsatta familjer.

Att skapa en öppen mötesplats på där barn och unga samt deras familjer kan få tillgång till viktig samhällsinformation samt möjlighet att delta i kostnadsfria aktiviteter ger möjlighet till att tidigt skola in barn och unga i vikten av delaktighet och på sikt öka samhällsengagemanget. En lokal som är öppen både dag och kvällstid gör det tryggare att vistas i centrum.

Beskrivning av projektets genomförande

Den fysiska lokalen för projektets möjliggörande namnet Hertsöns Hjärtpunkt. Namnet röstades fram av de boende på Hertsön.

Mötesplatsen har bemannats och skötts av personal anställda på Arbetsmarknadsförvaltningen samt av arbetssökande på praktik eller på subventionerade anställningar. För dessa anställningar har unga samt föräldrar i familjer med försörjningsstöd bosatta på Hertsön prioriterats.

Lokalen har fungerat som utgångspunkt för dessa och andra arbetsmarknadsanställningar på området Hertsön.

Den redan inarbetade "Montern" på Hertsön har varit en del av projektet och fungerat som ett skyltfönster för mötesplatsen och dess aktiviteter.

Av personalen som bemannat mötesplatsen har man kunnat få service i att komma i kontakt med rätt instans hos olika myndigheter. *Syfte: Att bli bättre på att nå ekonomiskt utsatta familjer med viktig samhällsinformation och underlätta myndighetskontakter. På så sätt uppmuntras till ökad inkludering och ökade kunskaper om rättigheter och möjligheter i samhället hos såväl barn som unga och deras föräldrar.*

Förutom detta har personal från Arbetsmarknadsförvaltningen och Arbetsförmedlingen funnits på plats för att coacha och stödja de boende och visa på vägar till arbete och egen försörjning på plats på Hertsön. Det har funnits möjlighet för utbildningsanordnare att finnas på plats för att

presentera och marknadsföra sina utbildningar. *Syfte: Att bryta utanförskap genom att öka andelen med arbete bland de boende samt andelen som slutför gymnasiet och studerar vidare. Genom att föräldrar kommer i arbete begränsas risken för att bidragsberoende eller utanförskap förs vidare till nästa generation. Genom att visa på möjliga utbildningsvägar och inspirera såväl unga som deras föräldrar kan den ekonomiska segregationen på sikt brytas.*

Projektet har tillhandahållit datorer med internet samt personal som kan hjälpa barn och unga och deras föräldrar att hitta samt skriva ut information, en allt viktigare komponent för att kunna delta i samhällslivet. *Syfte: att undvika elektronisk exkludering samt svårigheter att söka relevant information. Tillgång till fri Wi-Fi ger barn och unga i ekonomiskt utsatta familjer möjlighet att kommunicera på andra sätt än att använda dyra telefonabonnemang.)*

Studieförbund samt föreningar har fått tillgång till utbildningslokaler på kvällarna. Rädda Barnen och Röda korset har bland annat haft skapande verkstäder där de stått för materialkostnaderna. Verksamheter som främjar barn och ungas hälsa och samhällsinkludering har prioriterats. Studieförbunden har haft möjlighet att hålla kurser och studiecirklar utifrån barns och ungas önskemål samt kring familjerelaterade ämnen om barns och ungas hälsa, exempelvis hälsosam matlagning och kosthållning. *Syfte: Att öka deltagande i föreningslivet samt uppmuntra till studier bland barn unga och föräldrar som föregår som exempel för sina barn.*

- Vårdcentralen, Ungdomsmottagningen och andra friskvårdsaktörer har bjudits in för att hålla information kring förebyggande friskvård samt informera om vikt av kost, sömn, hygien m.m. Drogsmordnare och Öppen ingång har hållit tematräffar kring risk och missbruk och informerat var man kan söka hjälp och stöd. Rädda barnen har erbjudit familjesamtal och andra stödjande insatser. Ett exempel är öppen förskoleverksamhet som de bedrivit på Hertsöns Hjärtpunkt. *Syfte: att öka medvetenheten om hälsa och friskvård hos barn och unga. Att stödja och medvetandegöra föräldrar att främja sina barns hälsa och vikten av att vara goda förebilder.*

Barn och unga på Hertsön har haft stort inflytande i vilka aktiviteter som anordnats på Hertsöns Hjärtpunkt. Förutom redan färdiga förslag har barn och unga samt andra organisationer som verkar för målgrupperna kunnat att använda lokalen för tillfälliga evenemang, aktiviteter och möten vilket uppmuntrat till engagemang och delaktighet.

Förväntade resultat och utfall

Mål: En tryggare och hälsosammare miljö för barn och unga.

Utfall: Lokalen har hållit öppet alla vardagar till klockan 17:00 samt en dag i veckan till klockan 19:00. Detta har möjliggjort för barn och unga att vistas där under inseende av vuxna efter skoltid. Barnen har alltid haft målsmans godkännande för att vistas på Mötesplatsen.

I snitt har 7-10 barn per dag vistats i lokalen. Aktiviteter som erbjudits är bland annat karaoke, pyssel i form av tillverkning av halsband, teckning, spela teater och baka med personalen. Detta gör att de som är mellan fritidsålder och fritidsgårdsålder har haft en trygg tillvaro med vuxna förebilder.

Det barnen själva har gett uttryck för i rapporten "En kvalitativ och kvantitativ studie om mötesplatsen Hjärtpunkten" (Jessica Gard, LTU 2016) är att det varit värdefullt att det funnits neutrala vuxna samtalspartners som inte är föräldrar eller personal i skolan.

Mål: Ett levande centrum för både vuxna, barn och unga

Utfall: Lokalen har bemannats av Arbetsmarknadsförvaltningens personal på vardagar mellan 10-17 varje vardag. En dag i veckan har det varit kvällsöppet.

Förutom detta har lokalen bokats frekvent under kvällar och helger av föreningslivet med flera. Detta gör att Hertsö centrum blir mer levande och att det rör sig människor där efter stängningstid.

Mål: Ökad integration

Utfall: Bland besökarna har 35% av barnen utländsk bakgrund. Bland de anställda och de som gör praktik på mötesplatsen finns också en mångfald vilket på ett naturligt sätt bidrar till att spegla besökarnas sammansättning.

Mål: Minskat utanförskap bland barn och unga och deras familjer

Utfall: Verksamheten är helt avgiftsfri. Inga kostsamma utrustningar krävs för att kunna delta i aktiviteter. För de vars familjer inte har råd att låta barnen delta i fritidsaktiviteter eller inte väljer att delta i idrottsaktiviteter utgör Mötesplatsen ett viktigt alternativ för social gemenskap. En viktig faktor är också att mötesplatsen är mångkulturell och religionsfri. Detta gör att de som inte vill delta i Kyrkans öppna aktiviteter kan hänvisas till lokalen.

Mål: Bryta ekonomiskt utsatthet så att den inte förs vidare till nästa generation

Utfall: Flera av de som fått praktik eller anställning på Möteplatsen har tidigare uppburit försörjningsstöd. Av dessa har flera av de som haft praktik eller subventionerade anställningar haft hemmaboende barn. De som har fått insatser har i de flesta fall gått vidare till andra mer varaktiga former av praktik eller anställningar. Genom att inse vikten av arbete eller fortsatta studier väljer föräldrarna att vara förebilder och uppmuntrar i högre grad sina barn till att fullfölja studier och sätta yrkesmässiga mål.

Mål: Minska negativa konsekvenser för barn i ekonomiskt utsatta familjer

Utfall: Se punkten om minskat utanförskap ovan.

Mål: Ökat deltagande i föreningsliv och studier

Utfall: Ett tiotal föreningar nyttjar regelbundet Hertsöns Hjärtpunkt för aktiviteter. Flera av dessa vistas även i lokalen för att uppmuntra besökare till att delta i aktiviteter. Då någon förening anordnat aktiviteter i lokalen under ordinarie öppettider har dessa alltid varit gratis för deltagarna. Exempel på föreningar som regelbundet använt lokalen för aktiviteter är: Röda korset, PRO Hertsön, ABF, Rädda Barnen, Hertsöteatern, Hyresgästföreningen, Romska kvinnors rätt i samhället, Tornedalsgillet, Finska föreningen med flera. Detta har underlättat för föreningarna att bedriva verksamhet vilket i sin tur har lett till att nya medlemmar kunnat värvas.

Mål: Lättillgänglig samhällsinformation, hälsouppllysning.

Utfall: I lokalen finns anslagstavla med information från föreningar och myndigheter. Det finns även ett broschyrställ där besökarna kan ta med sig information hem. Mötesplatsen samverkar nära med Hertsögallerians monter där en samhällsinformatör är anställd vilket gör att flera samhällsfunktioner kan kopplas till verksamheten. Samhällsinformatören har sitt kontor på Möteplatsen och hjälper ofta de besökande med information samt bokar föreläsningar av myndigheter och andra organisationer i lokalen.

Mål: Minskad elektronisk exkludering bland barn och unga

Utfall: Lokalen har utrustats med wifi som är tillgänglig för alla. Detta gör att unga som inte har tillgång till surf via sina telefonabonnemang kan använda telefonerna för att ladda ner program och "appar" i lokalen.

Mål: Minst 4 st Hertsöbor kommer att få en ettårig anställning med att utveckla mötesplatsen, Ytterligare ett tiotal kommer att kunna få en praktikplats

Utfall: 6 anställda under projektiden varav en ungdom bosatt på Hertsön. Ytterligare 10 har haft praktik varav två övergick i anställning. Totalt 16 personer förutom den fasta personalen har arbetat eller praktiserat.

Framgångsfaktorer och erfarenheter

Framgångsfaktorer

- Möten över generationer och nationaliteter exempelvis PRO och ungdomar.
- Romska kvinnors rätt i samhället finns syns verkar mitt i samhället och synliggörs.
- Vuxna ekonomiskt utsatta sopptisdag, ensamma pensionärer, kulturer och ekonomiska förutsättningar skolan.
- Skolan använder lokalen för möten vilket för att skola/samhälle närmar sig varandra.
- Positiv marknadsföring av Hertsön. Kommunalråden, Lulebos vd och kommunalråd.
- De anställda som är svensktalande har medvetet arbetat med utlandsföddas språkträning.
- Spontana möten med föreningslivet för de som inte är föreningsaktiva.
- Barnen upplever att de fått ett mycket gott bemötande och de har fått ha stort inflytande på aktiviteternas innehåll.

- Biblioteket har bidragit med litteratur till föreläsningar och språkträning.
- En annan framgångsfaktor är att målgruppen kan vara med och påverka verksamhetens innehåll.
- Myndigheter kommer ut till en neutral mötesplats i bostadsområdet och möter individer som annars har svag förankring i samhällslivet och inte självmant tar kontakt. Inkludering och samhällsengagemang är en av de starkaste indikatorerna på bättre hälsotal.
- God samverkan med övriga parter och organisationer som verkar på Hertsö centrum.
- Månatliga möten med intressenter och föreningar i en samordningsgrupp har gjort att projektet fått en kontinuitet och mångfald av olika evenemang och aktiviteter på Hertsöns Hjärtpunkt.

Erfarenheter

De som är anställda som arbetsledare eller handledare i verksamheten bör ha någon form av pedagogisk utbildning eller erfarenhet. Det är viktigt att ha en arbetsledare på plats som kan stödja övrig personal och samordna och planera verksamheten.

Det hade varit önskvärt att Hertsöns Hjärtpunkt kunnat hålla öppet fler kvällar i veckan. Det är dock viktigt att personal inte gör ensamarbete så det krävs större personalstyrka för att kunna schemalägga fler öppetkvällar.

Lulebo är en viktig samarbetspart och bör alltid ha med representant i styrgrupp för att kunna vara med och utveckla verksamheten.

En viktig erfarenhet är att man bör ha en person i exempelvis styrgrupp eller i ledande befattning i personalstyrkan med lokal anknytning.

Implementering

Projektet har framgångsrikt implementerats och fortsatt finansiering av lokalen från Lulebo har godkänts.

Lulebo har ett stort intresse i att området uppfattas som tryggt och attraktivt med ett levande centrum och mindre skadegörelse.

Föreningarna har ett fortsatt intresse av att bedriva verksamhet i lokaler man kan dela med andra för att inte själva stå med lokalkostnad och hyra för lokaler som de inte nyttjar på heltid.

Arbetsmarknadsförvaltningen kommer att fortsätta ha personer i anställningar och praktik, gärna unga arbetssökande, för skötsel och öppethållande av lokalen. Det finns ett stort samhällsintresse att bedriva verksamheter som ger samhällsservice och ett lättillgängligt föreningsliv som stödjer och fostrar barn och unga att bli engagerade i samhällsfrågor och aktivt påverka sin egen boendemiljö.

Diskussioner pågår utifrån ett förslag från Lulebos styrelse att utveckla verksamheten till att fungera som en introduktion för nya Hertsöbor kring praktiska frågor som sopsortering, områdets faciliteter, och utbud av övrig samhällsservice.

Fakta om projektet

Projektperiod:

2015-03-01 -- 2017-06-30 (2015 -01-01 – 2016-12-31)

Finansiering:

Medel för särskilda folkhälsosatsningar, Luleå Kommun	540 000 kr
Lulebo	170 000 kr
Arbetsmarknadsförvaltningen	590 000 kr
Totalt:	1 300 000 kr

Organisation:

Projektägare: Arbetsmarknadsförvaltningen, Luleå Kommun

Projektledare: Kristina Oja, verksamhetsansvarig Verksamhet östra, Arbetsmarknadsavdelningen, Arbetsmarknadsförvaltningen, Luleå kommun.

Styrgrupp: Avdelningschef Arbetsmarknadsavdelningen, områdeschef Lulebo, Representanter Samhällsbyggnadskontoret och övriga intressenter

Referensgrupp: Projektledare och representanter från målgrupp och intressenter

Intressenter/föreningar:

Röda korset, PRO Hertsön, ABF, Rädda Barnen, Hertsöteatern,
Hyresgästföreningen, Romska kvinnors rätt i samhället, Tornedalsgillet,
Finska föreningen, Svenska Kyrkan, Biblioteket, Ica Supermarket
Hertsön, LSK, Områdesgruppen Hertsön.

Antal besökande:

Visar på ett snitt per vecka:

V 7, 2016 110

V16, 2016 138

Kontakt/information om projektet:

Kristina Oja, verksamhetsansvarig
Verksamhet Östra, Arbetsmarknadsavdelningen,
Arbetsmarknadsförvaltningen, Luleå Kommun.

0920-45 55 68

kristina.oja@amf.lulea.se

Projektägaren och Hertsöns Hjärtpunkt vill tacka alla, såväl finansiärer, samverkansparter som besökare och anställda som på olika sätt bidragit till att möjliggöra detta projekt och till en otroligt lyckad implementering.

Tack vare er finns nu en mötesplats med många framtida möjligheter som vi fortsätter att utforma och utveckla tillsammans!

LULEÅ KOMMUN

